

Baas van de Wereld – Pieter Koolwijk

Over het boek

Ivo en Mila weten niet wat ze overkomt als er een zwerver voor hun neus staat die beweert de baas van de wereld te zijn.

Dat Baas niet zomaar een vieze zwerver is, begint ze te dagen als ze – achtervolgd door de politie – wegvliegen in een winkelkarretje, in een supersonische ruimte in het riool belanden en erachter komen dat Baas de toekomst kan voorspellen. Voor ze het weten zijn ze betrokken bij een groter plan om de wereld te redden.

Zal het goed komen met de wereld? En wat zit er toch in dat verdachte bruine pakket dat Baas voortdurend meesjouwt?

Over de auteur

De verhalen van **Pieter Koolwijk** balanceren altijd op de grens van de werkelijkheid. Hij brak door in de kinderboekenwereld met zijn boeken over *Vlo en Stiekel* en *Ben's Boot*.

Meer informatie over Pieter Koolwijk kun je vinden op

www.pieterkoolwijk.nl

www.lemniscaat.nl

Lessuggesties bij de vakgebieden: taal, rekenen, techniek, tekenen, kennis van land en cultuur, schrijven, spreken, lezen, presenteren

Thema's: anders zijn, gezin en familie, maatschappij, milieu, toekomst

Lessuggesties:

Doelgroep: 'Baas van de wereld' is geschikt voor 9+. Onderstaande opdrachten zijn bedoeld voor leerlingen vanaf groep 6 van het basisonderwijs.

Tijdsinvestering: Afhankelijk van de gekozen opdrachten variërend van 10 minuten tot een dagdeel.

Uitvoering: Klassikale of individuele start, vervolginvulling zowel individueel als in groepjes mogelijk.

Introductie

- A. Bekijk samen met de leerlingen de afbeelding op de voorkant van het boek. Daarop staat een tekening van een man die op een winkelwagentje boven de aarde vliegt. In het winkelwagentje zitten twee kinderen: een jongen en een meisje. Ook staat de titel **Baas van de wereld** op de voorkant vermeld. Bespreek de volgende vragen met de leerlingen:
- Wat voor soort baan zou 'Baas van de wereld' zijn?
  - Wat zou jij doen als je de baas van de wereld was?
  - Wat denk je dat die kinderen in het winkelwagentje doen?
  - De man heeft een snorkel en een duikbril op zijn hoofd. Waarom? Laat hierbij uw leerlingen hun fantasie gebruiken.
- B. Lees nu de tekst op de achterkant van het boek voor en bespreek de volgende vragen.
- Waarom denk je dat de politie achter Baas, Ivo en Mila aanzit?
  - Wat denk je wat er zich in de supersonische ruimte in het riool bevindt?
  - Wat denk je dat er in het verdachte bruine pakket zit?
- C. Een van de boodschappen in het boek *Baas van de wereld* is dat we beter voor elkaar en de wereld moeten zorgen. Baas zegt dat de mensen op aarde alleen maar aan zichzelf denken en niet meer om de aarde en elkaar geven. Mensen hebben liever veel geld en macht, dan dat ze ervoor zorgen dat bijvoorbeeld het plastic niet in het milieu terecht komt. Mensen geven liever veel geld aan voetballers en artiesten dan aan juffen, meesters en verpleegkundigen, terwijl die laatste groep ervoor kan zorgen dat de kinderen van nu goede leiders van later kunnen worden.
- Bespreek in een klassengesprek met de leerlingen wat zij vinden wat er in de wereld veranderen moet.

Suggestie 1: Fragmenten

In bijlage 1 bevinden zich 2 fragmenten uit het boek met bijbehorende vragen. Lees de fragmenten uit het boek en beantwoord de vragen.

Voor de leerkracht: U kunt de fragmenten voorlezen en de vragen klassikaal bespreken. U kunt de fragmenten ook zelfstandig door de leerlingen laten lezen en ze de vragen zelf laten beantwoorden.

Suggestie 2: Leesverslag

Lees het hele boek *Baas van de wereld* en vul het leesverslag (zie bijlage 2) in.

Voor de leerkracht: Het leesverslag kan als een folder gevouwen worden. Het is leuk als de verschillende leesverslagen die een leerling maakt gebundeld worden in een leesdossier.

Suggestie 3: Vreemde voertuigen

Baas heeft een winkelwagentje waar hij mee kan vliegen. Dat is vreemd, want dat kan natuurlijk helemaal niet. Maar wist je dat je zelf ook voertuigen kunt maken die niet helemaal normaal zijn? In deze opdracht leer je hoe je een raket kunt maken van een rietje en een ballon en een hovercraft van een CD en een ballon. Veel plezier!

Opdracht: raket

Benodigheden: twee stoelen, touw, rietje, ballon (het liefst een langwerpige), plakband, tekenpapier, kleurpotloden of viltstiften, schaar.

- Teken een raket en kleur hem mooi in (je kunt ook een kleurplaat gebruiken), daarna knip je hem netjes langs de randen uit.
- Leg de raket met de nette kant naar onder en plak het rietje er met een plakbandje aan vast. Let erop dat je het rietje niet plet!
- Pak het touw en maak het vast aan de rugleuning van een stoel.
- Schuif het rietje vanaf de andere kant over het touw heen naar het begin van het touw.
- Knoop het andere eind van het touw vast aan de rugleuning van de tweede stoel. Zorg ervoor dat er ongeveer twee meter tussen de twee stoelen zit.
- Blaas de ballon op en klem het uiteinde vast zodat er geen lucht uit kan ontsnappen. Let op, je mag er geen knoop in leggen!
- Plak de ballon voorzichtig vast aan het rietje, met het tuitje naar achteren.
- Laat de klem los en daar gaat je raket!

Opdracht: hovercraft

Benodigheden: CD, ballon, plastic waterflesje met sportdop, lijm

- Schroef de sportdop van het waterflesje en lijm deze vast over het gat van de CD.
  - Zorg ervoor dat de sportdop dicht zit.
  - Blaas de ballon groot op en klem het tuitje van de ballon over de sportdop, zonder dat er lucht uit de ballon ontsnapt.
  - Plaats je CD op een gladde vloer of tafel en trek dan de sportdop open. Geef de ballon een klein duwtje. Je zult zien dat de CD over de vloer heen zweeft.
- De leerlingen kunnen deze opdrachten goed zelfstandig uitvoeren, maar een helpende hand kan nodig zijn bij het vastmaken van de ballonnen. Hoewel er geen gevaarlijke handelingen verricht moeten worden, is oplettendheid uiteraard geboden.
  - Deze opdracht kan alleen gedaan worden, maar het is leuker met z'n tweeën.

Suggestie 4: De juf en de voetballer

Als Ivo, Mila en Baas samen in het voetbalstadion zijn, zegt Baas: “Die kerel [een voetballer] verdient op één dag evenveel als de juffrouw in een maand.” (pagina 82).

Opdracht:

We gaan berekenen hoeveel een topvoetballer verdient en hoeveel een juf verdient. Je mag bij deze opdracht een rekenmachine gebruiken. (De antwoorden kun je vinden in bijlage 3.)

- De topvoetballer Graziano Pellè verdient 15 miljoen ($15000000 = 15$ met 6 nullen) euro per jaar.
  - Juf Ank verdient 36 duizend ($36000 = 36$ met 3 nullen) euro per jaar.
1. Hoeveel verdient Pellè per dag?
  2. Hoeveel verdient juf Ank per maand?
  3. Leg uit dat Baas geen gelijk heeft als hij zegt dat een topvoetballer op een dag evenveel verdient als een juffrouw in een maand.
  4. Hoeveel jaar moet juf Ank werken om net zoveel te verdienen als Pellè in 1 jaar?
  5. In hoeveel minuten verdient Pellè evenveel als juf Ank in een maand?
  6. Hoeveel maanden moet juf Ank werken om evenveel te verdienen als Pellè in 1 dag?
- *Voor de leerkracht:* In deze opdracht wordt gerekend met grote getallen. Om sommige vragen te beantwoorden moeten meerdere stappen gemaakt worden. In de bijlage staan hints die u kunt geven als de leerlingen er niet zelf uitkomen.

Suggestie 5: Verleden tijd

Mila redt Ivo van een nare botsing met Baas in zijn winkelwagentje, daardoor valt Ivo op de grond en heeft hij zere handen. In het boek staat: 'Ivo ging rechtop zitten en wreef over zijn pijnlijke handen.' (pagina 31)

In het Nederlands maak je een verleden tijd door de stam van het werkwoord te nemen en er -de(n) of -te(n) achter te zetten. Bijvoorbeeld:

Werken – ik werkte
Schoppen – wij schopten
Proberen – hij probeerde
Duwen – zij duwden

In de zin 'Ivo ging rechtop zitten en wreef over zijn pijnlijke handen' staan twee werkwoorden in de verleden tijd, namelijk *ging* en *wreef*. Deze verleden tijdsvormen zijn onregelmatig omdat ze niet op -de of -te eindigen maar hun eigen vorm hebben.

Opdracht:

Hieronder staan nog 10 werkwoorden die in de verleden tijd onregelmatig zijn. Schrijf de juiste verleden tijd op en schrijf een zin van minstens 6 woorden waar deze vorm in voorkomt. (De antwoorden kun je vinden in bijlage 4.)

Hele werkwoord	Verleden tijd (enkelvoud vorm)	Zin van minstens 6 woorden
<i>Schijnen</i>	<i>Scheen</i>	<i>Gisteren <u>scheen</u> de zon en konden we lekker buiten spelen.</i>
Breken		
Trekken		
Kopen		
Staan		
Blijven		
Zitten		
Snuiten		
Lopen		
Zoeken		
Roepen		

Suggestie 6: De aardige stiefmoeder

Mila's vader is getrouwd met een vrouw die niet Mila's echte moeder is. Mila heeft dus een stiefmoeder. In sprookjes zijn stiefmoeders vaak heel gemeen, maar de stiefmoeder van Mila is dat gelukkig niet.

Opdracht:

Stel je voor dat Sneeuwwitje een aardige stiefmoeder had in plaats van een gemene. Hoe zou het sprookje dan gaan? Lees het sprookje nog eens na. Schrijf dan een

nieuwe versie van het sprookje *Sneeuwitje en de zeven dwergen* waarin Sneeuwitje een leuke stiefmoeder heeft. Schrijf ongeveer één bladzijde vol.

Suggestie 7: In het park

Ivo en Mila vluchten naar een park om aan de politie te ontkomen.

Opdracht:

Benodigdheden: tekenpapier, potlood, liniaal, kleurpotloden of viltstiften.

Ontwerp een park waar alle mensen zich veilig en gelukkig kunnen voelen. Wat mag er dan zeker niet ontbreken?

Teken een plattegrond van het park en verwerk de volgende elementen in je ontwerp:

- Wandelpaden
- Bomen, planten en bloemen
- Een vijver met fontein
- Een pleintje met een standbeeld
- Grasveldjes
- Speeltuintje voor kleine kinderen
- Speeltuintje voor grote kinderen
- Bankjes
- Afvalbakken

Zorg ervoor dat je de plattegrond van je park netjes inkleurt en dat er duidelijk staat aangegeven wat wat is.

- Leg uw leerlingen voorafgaand aan deze oefening uit wat een plattegrond is en toon er enkelen.

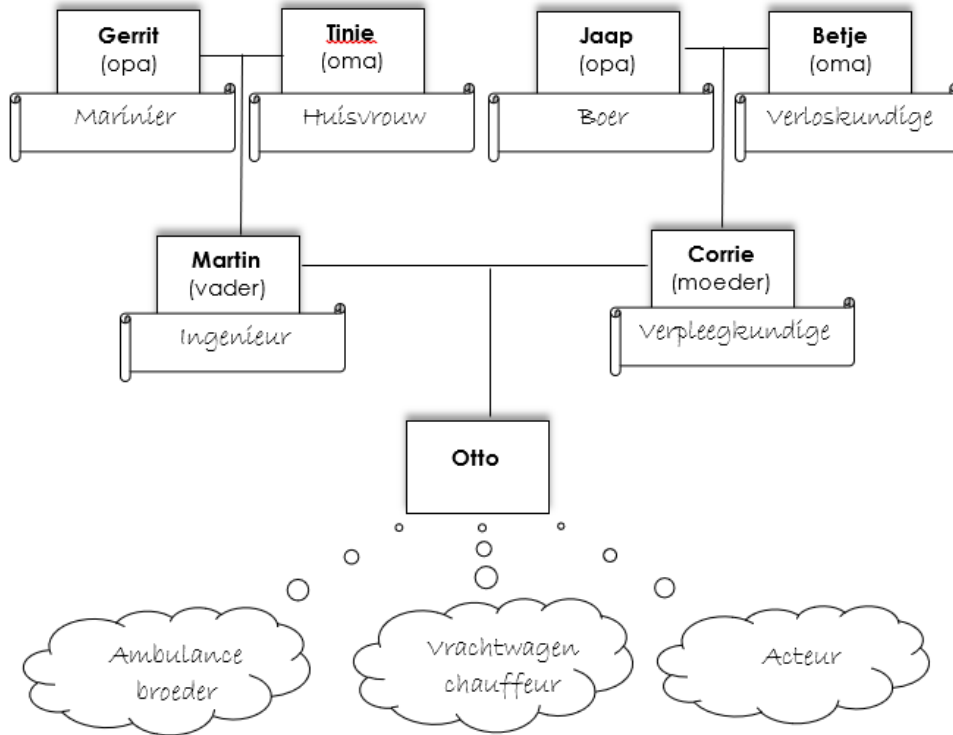
Suggestie 8: Wat wil je later worden?

Ivo zat niet zo op te letten tijdens de les die ging over wat ze later wilden worden. Hij zegt namelijk: 'als je tien bent is het toch nog niet interessant wat je later wilt worden?' (bladzijde 9) Maar ja, nu moet hij een opstel van 1000 woorden schrijven over wat hij later wil worden. Heb jij al nagedacht over wat je later wilt worden?

Opdracht

Maak een beroepenstamboom.

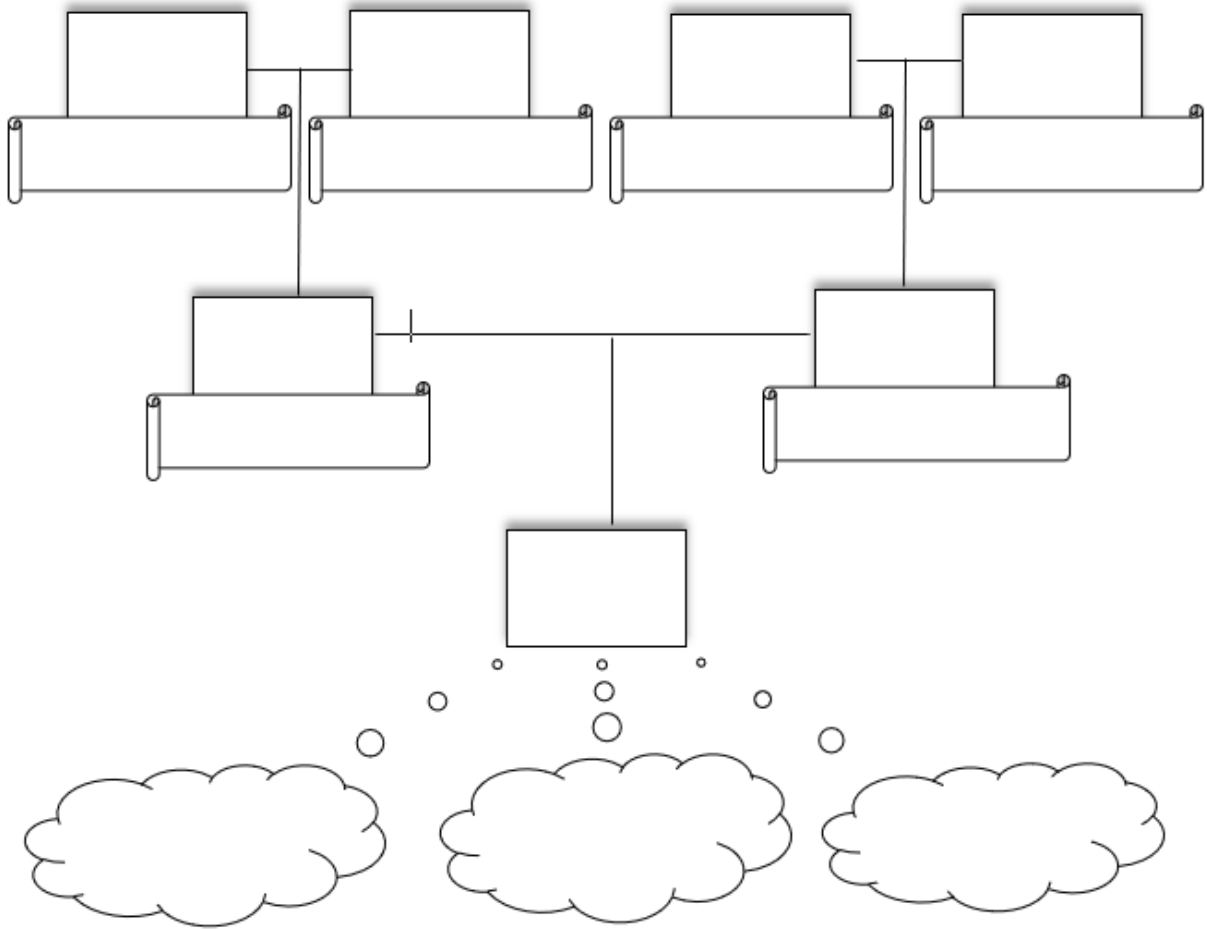
Bekijk de beroepenstamboom van Otto. Hij heeft uitgezocht welke beroepen zijn ouders en grootouders hadden. Zelf weet Otto nog niet precies wat hij later wil worden, dus heeft hij drie beroepen opgeschreven.

Vul nu de beroepenstamboom voor jouw familie in.

Tip: kleur de beroepen die je leuk lijken om te doen in met groen en die je niet leuk lijken met rood.

Suggestie 9: Ontbijten

Als Ivo en Mila bij Baas in zijn rioolhuis zijn, krijgen ze een uitgebreid ontbijt. Op bladzijde 122 en 123 staat dat beschreven: 'Ivo kon zijn ogen niet van het eten afhouden. De tafel stond bomvol. Een schaal vol broodjes, allerlei vleeswaren, kaas, zoetigheid, een kan met melk en eentje met sinaasappelsap, een pot vol thee en ga zo maar door.' In Nederland is het normaal dat je deze dingen bij het ontbijt krijgt, maar in andere landen eten ze hele andere dingen.

Opdracht:

Wat heb jij vanochtend voor ontbijt gegeten? Schrijf alles precies op.

Opdracht:

Hieronder staan de ingrediënten van het ontbijt dat ze in vier verschillende landen eten. Uit welk land denk je dat elk ontbijt komt? Je kunt kiezen uit: Amerika, Marokko, Japan en Engeland. De antwoorden staan in bijlage 5.

1) Land: .....

Ingrediënten:

- Pannenkoekjes
- Ahornsiroop
- Blauwe bessen
- Gebakken spek
- Eieren
- Koffie

3) Land: .....

Ingrediënten:

- Omeletblokjes
- Gegrilde zalm
- Zeewier
- Sojabonen
- Miso soep
- Rijst
- Groenten in het zuur

2) Land: .....

Ingrediënten

- Gebakken champignons
- Gebakken tomaat
- Worstjes
- Spiegeleieren
- Spek
- Witte bonen in tomatensaus
- Thee

4) Land: .....

Ingrediënten:

- Gebakken eieren
- Boter
- Brood
- Pannenkoekjes
- Munt thee
- Sinaasappelsap
- Olijven
- Geitenkaas
- Amlou (een dip van o.a. amandelen en honing).

Suggestie 10: Het journaal

Mila neemt Ivo mee naar huis om het journaal te bekijken. Hij vindt het wel lastig om het hele journaal te zien want er zijn heel veel onderwerpen en ze zijn allemaal heel naar: een ruzie op een verkeersplein, een golf van inbraken, een van de kroonjuwelen was gestolen, gasboringen die een aardbeving veroorzaakten en een grote protestmars van mensen die ergens boos op waren.

Opdracht:

Deze opdracht doe je in een groepje van vier.

Met je groepje ga je een journaal presenteren; geen slecht nieuws journaal, maar een goed nieuws journaal.

Wat moet je doen:

- Schrijf samen vijf berichten over leuke dingen die gebeurd zijn in de wereld, in jullie plaats, bij jullie op school of bij jullie thuis. Het mag over alles gaan (behalve sport, die krijgt een eigen afdeling in het journaal), als het maar berichten zijn waar je blij van wordt. (Bijvoorbeeld: De olifant in de dierentuin heeft een jonkie gekregen of Indy heeft een kleurwedstrijd gewonnen.)
- Schrijf samen twee berichten over sportieve prestaties van jou of iemand die je kent.
- Verzin een weerbericht voor morgen met prachtig weer.
- Presenteer jullie journaal voor de klas of vraag of je het mag filmen en toon het later.

Waar moet je op letten:

- Denk aan een inleiding (bijvoorbeeld: *Goedendag beste kijkers*) en afsluiting (bijvoorbeeld: *Bedankt voor het kijken en tot ziens*).
- Zorg ervoor dat iedereen minimaal een bericht presenteert.
- Kijk je publiek zoveel mogelijk aan.
- Gebruik plaatjes / foto's bij je presentatie.
- Spreek duidelijk.

Voor de leerkracht:

- Dit is een opdracht waar sommige leerlingen wat meer begeleiding bij nodig hebben.
- Een goed nieuws journaal is ook een leuk onderdeel van een weekafsluiting

Afronding

Klassikaal kan het project worden afgerond met het volgende klassengesprek.

In het boek staat dat één kleine actie een kettingreactie kan veroorzaken. Zo kan een steentje dat toevallig op de weg terecht is gekomen, een sterretje in een autoruit veroorzaken, waardoor de automobilist niet verder kan rijden, waardoor hij geen ongeluk zal veroorzaken, waardoor de politie niet uit hoeft te rukken maar tijd heeft om een dievenbende op te rollen waardoor mensen zich weer veiliger en gelukkiger voelen. De schrijver zegt dat kinderen van die steentjes zijn. Door iets kleins te doen, kunnen grote veranderingen plaatsvinden.

Bespreek met de leerlingen wat zij zouden kunnen doen om de wereld een beetje mooier te maken, en hoe dat een kettingreactie zou kunnen veroorzaken.

Een alternatieve afronding kan zijn dat er een dag(deel) wordt ingepland voor presentaties van de verschillende opdrachten die de leerlingen hebben gemaakt. Zo kunnen de leerlingen hun vreemde voertuigen demonstreren, ze kunnen hun sprookje van Sneeuwwitje met de aardige stiefmoeder voorlezen, ze kunnen over

hun plattegrond van het park vertellen, hun beroepstamboom laten zien of het journaal presenteren.

Het is leuk als er een plekje in het lokaal kan worden gevonden waar het gemaakte werk een (semi-)permanente plaats kan krijgen.

Als u avontuurlijk bent, kunt u een (internationaal) ontbijtje organiseren.

Bijlage 1: Fragmenten

Lees pagina 7 tot en met pagina 14 ('Ze bleven dus staan.') en beantwoord de volgende vragen.

1. Verveel jij je wel eens in de vakantie? Wat doe je zoal als je vakantie hebt?
2. Vind je dat Ivo een goede straf heeft gekregen of denk je dat er een betere straf voor hem is?
3. Wat vindt Ivo positief aan een zwerversbestaan en wat vindt hij er negatief aan?
4. Wat bedoelt de zwerver als hij tegen Mila zegt: 'Nu ben je nog een kleine bloembol, maar je moest eens weten waar je allemaal toe in staat bent wanneer je vol in bloei staat.' (pag. 12)
5. Ivo vindt de zwerver maar vreemd, en hij zou hem er wel een 8 of 9 voor geven op zijn rapport. Je krijgt nu vijf namen te zien. Zet ze op volgorde van minst vreemd naar meest vreemd: Inspector Gadget, Donald Duck, Koning Willem-Alexander, Sven Kramer (de schaatser), Harry Potter. Waar kom je zelf in het rijtje?
6. Ivo vraagt aan Mila 'Wat vind jij? Weglopen of blijven staan?'. Mila zegt niets, maar blijft staan. Wat zou jij hebben gedaan?

Lees pagina 102 (vanaf 'We zijn er,' zei Baas uiteindelijk) tot pagina 109 ('Maar nu is het tijd om naar bed te gaan. Het is al laat.') en beantwoord de volgende vragen.

1. Wat is er anders aan de deur waar Baas, Mila en Ivo naar binnen gaan vergeleken met de andere deuren?
2. Waarom heeft Baas zoveel televisieschermen?
3. Wat is het verschil tussen een oelewappie en een leegdenker?
4. Welk plekje op school zou jij voor jezelf uitkiezen?
5. 'Soms kun je iets goeds veroorzaken door iets slechts te doen,' zegt Baas. Wat vind jij daarvan?

Bijlage 2: Leesverslag

5) De titel van het boek is goed / niet goed gekozen omdat:

---

6) Hoe vind je het boek?

- leuk
- spannend
- grappig
- saai
- anders:
- droevig
- makkelijk
- moeilijk

---

7) Eén ding dat ik over het boek wil zeggen:

---

8) Het boek krijgt van mij:

Bijlage 3: wat verdient een voetballer

Hints:

1. Hoeveel verdient Pellè per dag?
  - a. Hoeveel dagen zitten er in een jaar? (365)
  - b. Deel het bedrag dat Pellè verdient door het aantal dagen per jaar.
2. Hoeveel verdient juf Ank per maand?
  - a. Hoeveel maanden zitten er in een jaar? (12)
  - b. Deel het bedrag dat juf Ank verdient door het aantal maanden per jaar.
3. Leg uit dat Baas geen gelijk heeft als hij zegt dat een top voetballer op een dag evenveel verdient als een juffrouw in een maand.
  - a. Hoeveel verdient de juf in een maand?
  - b. Hoeveel verdient een voetballer in een dag?
  - c. Is dat bedrag gelijk?
4. Hoeveel jaar moet juf Ank werken om net zoveel te verdienen als Pellè in 1 jaar?
  - a. Hoeveel verdient juf Ank in een jaar?
  - b. Hoeveel verdient Pellè in een jaar?
  - c. Hoe vaak gaat het bedrag dat juf Ank verdient in het bedrag dat Pellè verdient?
  - d. Deel het bedrag dat Pellè verdient door het bedrag dat juf Ank verdient.
5. In hoeveel minuten verdient Pellè evenveel als juf Ank in een maand?
  - a. Wat verdient juf Ank in een maand? (3000)
  - b. Hoeveel minuten zitten er in een jaar? (525600)
    - i. Hoeveel minuten zitten er in een uur? (60)
    - ii. Hoeveel minuten zitten er in een dag (=24 uur) $24 \cdot 60 = 1440$
    - iii. Hoeveel minuten zitten er in een jaar (=365 dagen) $= 1440 \cdot 365 = 525.600$
  - c. Hoeveel verdient Pellè in een minuut? ($15000000/525600=28,54$)
    - i. Deel het bedrag dat hij verdient per jaar door het aantal minuten per jaar.
  - d. Hoe vaak gaat het bedrag dat Pellè per minuut verdient in het bedrag dat juf Ank per maand verdient? ($3000/28,54 = 105,11$)
    - i. Deel het bedrag dat juf Ank per maand verdient door het bedrag dat Pellè per minuut verdient.
6. Hoeveel maanden moet juf Ank werken om evenveel te verdienen als Pellè in 1 dag?
  - a. Hoeveel verdient Pellè per dag? (41096 euro)
  - b. Hoeveel verdient juf Ank per maand? (3000 euro)
  - c. Hoe vaak gaat het bedrag dat juf Ank per maand verdient in het bedrag dat Pellè per dag verdient? ($41096/3000 = 13,7$)

1. Graziano Pellè verdient 15 miljoen / 365 dagen ($15000.000/365$) = ruim 41 duizend (41096) euro per dag.
2. Juf Ank verdient 36 duizend / 12 maanden ($36000/12$) = 3 duizend (3000) euro per maand.
3. Baas heeft geen gelijk want een voetballer verdient nog veel meer per dag dan wat een juf in een maand verdient. Sterker nog, hij verdient per dag meer dan wat een juf per jaar verdient!
4. Juf Ank moet 15 miljoen / 36 duizend ($15000000 / 36000$) = 416,67 jaar (= 416 jaar en 8 maanden) werken om net zoveel te verdienen als Pellè in een jaar.

5. In een jaar zitten $365 \cdot 24 \cdot 60$ minuten = 525600 minuten. Per minuut verdient Pellè dus 15 miljoen / 525600 = 28,54 euro. Juf Ank verdient per maand 3000 euro. $3000/28,54 = 105,11$. Pellè verdient dus in 105 minuten (= 1 uur en drie kwartier) evenveel als juf Ank per maand.
6. Pellè verdient per dag 41096 euro. Juf Ank verdient 3000 euro per maand. $41096/3000 = 13,7$ maanden. Juf Ank moet dus bijna 14 maanden werken voor wat Pellè in 1 dag verdient.

Bijlage 4: verleden tijd

Breken	Brak	Arie struikelde over de stoepwand en <u>brak</u> zijn arm.
Trekken	Trok	Vroeger <u>trok</u> mijn broertje me altijd aan mijn haar.
Kopen	Kocht	Barbara kreeg geld van haar opa en oma en <u>kocht</u> toen een skateboard.
Staan	Stond	<u>Stond</u> je al lang te wachten?
Blijven	Bleef	Na het feestje <u>bleef</u> Chris nog even om te helpen opruimen.
Zitten	Zat	Deborah <u>zat</u> lekker in de stoel te lezen.
Snuiten	Snoot	Evelien was verkouden en <u>snoot</u> haar neus.
Lopen	Liep	Felix <u>liep</u> het hele eind van school naar huis.
Zoeken	Zocht	Gina <u>zocht</u> de hele dag naar haar telefoon.
Roepen	Riep	Ik dacht dat Halina me <u>riep</u> .

Bijlage 5: ontbijt

- 1) Amerika 2) Engeland 3) Japan 4) Marokko